

SAMOBORSKI LIST

— Glasilo za lokalne interese. —

God. XII.

U Samoboru, 1. ožujka 1917.

Br. 5.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na pol godine za domaće K 2-50, vanjske K 3, a inozemstvo K 5.

Uprava i uređništvo nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(izborna S. Šek.)

UKLANJE prema upravi prema cjeniku. Za oglašavanje, koji se više puta uvjetuju, daje se snatan popis. Nakladi se ne vraćaju.

Novim ratnim porezima.

Trgovačka i obrtnička komora zagrevačka upravila je na svoje interesente ovu okružnicu:

Ova je komora već upozorila interesente na nove ratne poreze zak. 1. na mjesto, gdje su objeodanjeni.

Sada je izašao Kocianov „Tumač“ tim zakonima, u kojem su sadržani i provedbeni napuci, razni primjeri, te načelne rješenja kr. upravnog sudišta.

Zakoni ti već su stupili na snagu, a do 31. ožujka 1917. mora se podnijeti valovnica. Glede tecivarine III. razreda pako mora se podnijeti molba do konca veljače 1917. Pozornost domaćih trgovaca i obrtnika svraća se još naročito na ove predbježno najvažnije i najžurnije okolnosti:

1. Trgovce i obrtnike u prvom redu interesira tecivarina III. razreda. Po zak. čl. XXXIII ex. 1916. ona tecivarina, koja je dosle u propisu, ostaje i nadalje.

Ali do konca veljače ima svatko pravo tražiti ispravak, ako je a) (u opsegu posla nastala promjena) ili b) ako drži, da je dosadnja tecivarina nerazmjerna napram drugim (sličnim) zanimanjima jednakog opsega. Isto pravo ima i erar, dužan je ali dotičnoga porezovnika obavijestiti, da se uzumogne braniti.

Pud ukupnim dohodkom razumijeva se čisti dohodak (Kein Einkommen), koji rezul-

tira, kada se od čistog prihoda (Reinertrag) odbiju kamatni tereti i porezi. Pod imovinom od 30 000 odnosno 100.000 K razumijeva se također čista vrijednost.

4. Valovani treba i općenite i inozemne dohotke, jer sa gledišta počitka obveze, t. j. da li tko ima preko 10 000, odnosno preko 13 000 K ukupnog čistog dohotka, uolaze u račun svi deboci porezovnika. Na ovo treba paziti.

Nije tako kod poreza na imovinu, jer sa gledišta toga, da li tko ima preko 50.000 K čiste imovine, računa samo porezu podvrštena imovina. I na ovo treba paziti.

Od sekretarisa potpadaju samo one porezu, koje leže u tuđinstvu.

5. Dvije se valovnice podnose: a) (jedna) zajednička (za dohodarinu i porez na imovinu, a b) druga za porez na ratne dobitke.

Kod ispunjivanja valovnica moraju općinski organi pomagati.

6. Što sve treba valovati?

Dohodarina se proširuje na dohotke preko K 10.000, valovati treba dohotke godine 1916., a kako je rečeno i sve i oproštene i inozemne. Svatko neka si načini račun ima li čistog dohotka preko 10.000 K? Od brutto-prihoda odbije troškove rešije (toč. 1 do 6 §-a 13., time dobije neto prihod, od kojeg dalje odbije kamatne i ine terete, plaćene poreze i dobrovoljne priloge u ratne svrhe. Ako mu na taj način ostaje

preko 10.000 K (svejedno da li u tome ima i oproštenog, odnosno inozemnog dohotka) mora dati valovnicu, nego da gubi pogodnost, dodje pod porez i još bude kažnjen.

Porez na ratne dobitke. Oveza počima kod dohotka od preko 18.000 K, koji se isto onako izračunava, kao kod dohodarina (vidi gore kod 6.) Velika je razlika između valovnice za dohodarinu i one za ratni porez. Tamo se valuje samo dohodak god. 1916., 1915. i 1914. (ratne godine), oim toga dohotci mirnih godina (1913—1911.)

Time je već bio oporezovan dohodarinom, iskale u valovnici dohodak od kojeg je već odmjeren dohodarinu a ako misli da je previsek, neka traži novo ustanovljenje. Tko nije bio pod dohodarinom, mora dohotke naknadno valovati.

Što se tiče valovanja za mirne godine 1913.—1911. može se valovnica skratiti. Svatko name (§. 9.) ima pravo odlučiti se tako da se savajaju dohotci ratnih godina da li u proteklim mirnih godina 1913. do 1911. (u tom slučaju mora valovati dohodak za sve tri), ili samo za dohotkom godine 1913. Još jedne prave izbora ima porezovnik: ako su name godine 1913. do 1911. bile abnormalne, (ako je bio elementarnih šteta i dohodak malen), ima pravo tražiti, da se za savajvanje uzme zadnja normalna godina (1910. ili 1909.) Upozoruje se, da je za stranke povoljnije, ako je savajbeat čimbenik što veći. Tomislav svega služi

Koncert i diletantska predstava.

Uoči pokladnoga utorka priredila nam je naša „Jeka“ lijep glazbeni užitak, za koji smo joj od srca zahvalni. A što je na svoj repertoar stavila pretežno što hrvatske, što slovenske narodne popijevke, time nas je još većma zadužila. Skladna pjesma iz koje je dilaša duše narodnja, odjekivali glasovi s naših polja i livada, osjeđao se dah naših gajeva i šuma, i cvijeda iz naših vrtova, doimala se smajno i ljupko. Ona je samosila i dala čutjeti svu ljepotu narodne poezije. Us muške glasove istakle su se naše marne jekašice svojim preciznim pjevanjem, i ukrale koncert svojom vedrom mladuču.

„Jabuka“ od F. S. Vilhara otpjevao je lijepo muški zbor. — Odjica. Emica Anger pjevala sam je ovaj put dva sola: „Napjev mjesecu“ iz opere „Rusalka“ i Zvijezdu „Na gondoli“. Jedno i drugo poznatom svojom vještinom i dotro školovanim glasom. Nadarena je lovor-vijencem i ubrala zasluženo priznanje. — Odjica. Mara Krneta preuzela je pratnju na klaviru, a g. Buzina na harmoniju, pa su oba svoju zadaću vrlo korektno rješili.

I ovaj koncert dokazao je nov napredak „Jeka“ i njenih članova. A pružio je i dokaz stručne spremne i istančanog muzičkog ukusa gosp. Zjajića, jedne marne i čedne duše, što stiče tolik trud oko vježbanja pjevača.

Iza duge pauze od nekoliko godina opet iznikloše daska naše stare diletantske poselnice na svijetlo božje, na kojima se — sa ljepših i boljih vremena — pojavile toliko-pat naši mlađi ljudi, naši djaci srednjih i visokih škola, naše gospodje i gospodjice, pa najprije naše obrtnice mladoš. Koliko uspomena, doživljaja, trunila, koliko svijetlih senosnih momenata iz prošlosti dočarale nam je opet ova večer, — nama svima, koji zvedemo za brojne naše stari predstave, ili smo bilo na koji način sami kod njih sudjelovali!

Na te daska istupile ovaj put naši novi diletanti, da nam prikazu počnu komediju u 3 čina, a u Malinovičevu prijevodu: „Charlieova tetka“. Naša publika — što valja u pohvalom istati — odavijek pokazuje živ interes za kazalište. Ovaj interes nije mogao ni ovaj put izostati, a rodoljubna svrha same zabave još je većma privukla općinstvo.

Pozornim zasor razgovora se daska pred punom dvoranom Pansije, a od toga časa zadržale naši diletanti do konca napredni optiniva. Uz diletantske prikaze nam se kod ove predstave kao gost naš odlični umjetnik Dragutin Freudenreich. Igrao je ulogu Spittigue-a. Svojom neodoljivom komikom i finom umjetničkom igrom naravali da je entuzijamirao publika. Ostao je prvi umjetnik i u našim granicama naše diletantske pozornice. — Naš uvaleni dramatski preos Preja Petrović, što u naš stari kao komarski šumar, prikazao nam je Bepa Barberky-a (kriva tetka). Igra mu ovojja; izvrsna njegova komika izvrsna je bura našjaha. Očtov glumac, što nam s ljubaviju i prefinjenim ukusom donosi najveće dotaje nepromjenjivom snagom. — Gosp. Ljubomir Mielč iz Zagreba, kao jak bijedi vovradio dobar. Glumi prirodno, stobodno, nagrikljano. Ima valja — kako šujemo — da se počvati kazališta. A za ovo je pokazao neodporiv talent. — Gosp. Mila Svarič („stari“ samoborski diletant) ugodan nam je i drag gost na pozornici. Njegova uspjela igra i njegova otujana pojava pobudila su opravdano mnogo dopadnosti. — Jednako i izvrsna igra Mara Krneta, koja se optine

naime višak dohotka, a taj se ustanovljuje tako, da se dohodak svake ratne godine aravni (prema izboru stranke a) ili sa prosjekom,) ili sa godinom 1913., ili c) sa zadnjom normalnom godinom

7. Predlozi se izlažu na javni uvid i javni uvid i svatko ima pravo podnijeti svoje prigovore.

8. Terete treba valovati, a dokazati ih najlakše kod rasprave. Pred upravnim sudžem nema mjesta naknadnom dokazivanju. Ovo je vrlo važno.

9. Kod dohodarine davanje podataka i predloženje poslovnih knjiga nije obvezatno: može se, ali ne mora. Kod poreza na ratne dobitke, ako opotražno povjerenstvo zaključiti, moraju se knjige podnijeti.

Toliko prethodno na ravnanje.

Komora preporučuje trgovcima, obrtnicima, tvornicama i novčanim zavodima, da nabave Korianov „Tumač“ Tamo će naći razjašnjenja i sve potanke upute. Narudžbe i novce prima kr. zem. tiskara u Zagrebu. Cijena 22 K (čehri knjige, preko 25 štampanih araka.)

Domće vijesti.

Odlkovanje. Gosp. natporučniku-auditoru Adolfu Weberu podijeljen je „Signum laudis“ — Srdačno čestitamo!

Unapredjenje u vojsci. Gg. Petar bar. Lepel, dr. D. Alković, Nikola Bošnjak i Ivo Juranović unapredjeni su na čast poručnika. — Čestitamo.

Dar. Gospodin Franjo Šanti, trgovac i posjednik u Zagrebu, opet se sjetio naše školske sirotinje darovavši za njene potrebe 10 K. Bog mu platio! — Uprava škole.

Za spomenik palih samoboraca. Kod koncerta „Jeka“ primilo je društvo dobrovoljne prinose i preplate od p. n. gg.: dra. L. Schieka iz Zagreba 25 K, po 20 K: Ojuro Franceković, Eduard Presečki, Ivan Budi, natporučnik Rosić, Hirsch Rudolf, dr. Horvat Ojuro, po 16 K: Jurčić Milutin, obitelj Ruis, 12 K Mitrović Anton, po 10 K: dr. Orešković pl. Stjepan, Klečić Mirko, Mutavčić, Cesar Pavao, natporučnik Papp, Filipac Anton, Weber Artur, Zjajić Milan, Partaš Luka, Jug Josip, Bičan Josip, po 6 K: Zlatc Matilda, po 5 K: Cizl Julka, Rudar Ana, Rikati, po 4 K: Troha Ojuro, Špal Matijašević Ana, Bastijančić Franjo, Rožman

svidjela. Ova mlada simpatična gospodjica umije se posvema udubiti u svoju ulogu, a pokazala je mnogo darovitosti za pozorišnu umjetnost. Obdarena je lorovim vijencem. — Gdjica. Pavica Cesar makar i svojom svježom pojavom ošito premlada za Donu Luciju D Alandroa, prikazala nam ju je s lijepim razumijevanjem. Igra joj je simpatična organ ugoden, nastup siguran. — Gdjica. Anka Šetin, Paula Košak i Jelka Cerjak, po gg. Milivoj Presečki i Srjeban Besanović posvema su dobro i uspješno rješili zadaće, koje su na njih stavljale njihove uloge. Gdjica. Cerjak dokazala je, da bi umjela s uspjehom odglumiti i veće i teže uloge od svoje Merry, koju je iznijela vrlo vjerno.

Naši diletanti bijahu nagradjeni frenečnim pješkam za svoj trud. Sve su gospodjice nadarene kitama cvijeća, a g. Freudreich — kako je ratno doba — vrlo originalnim ali praktičnim darom: s nekoliko litograma brašna!

Panika, Pešić Iso, po 2 K: Mohar, Matota Viktor, Skrlac, Bedenko Anton, Djikandić Vuković Mitka, Blaga Adolj, Sporičić Pero, Toni Bogumil, po 1 K: Korufein. — Čisti dobitak bio je 340 K, koji je novac uložen u Samob. štedionu.

Milodari za kip Marijin. Za kip Marijin darovala je Barica Lak oš 2 krne. Župni ured zahvaljuje.

† **Petar Skendrović,** posjednik i kožaraki obrtnik umro je u najljepšoj dobi od 31. godine. — Pokojnik bijaše veoma miran obrtnik i dobar gospodar. Sprovod bijaše mu u četvrtak 22. veljače u 4 sata poslije pune uz brojno sudjelovanje našeg građanstva te domaćih, društava. — Laka mu zemlja!

† **Amalija Kalin rođ. Horvat** U Samoboru općeno cijenjenu i poštovanu obitelj Josipa Kalina posjednika i gostioničara u Bregani snašao je teški udarac. Umr-la im je brižna i dobra supruga i majka Amalija Kalin rođ. Horvat. Pogreb, kome prisustvovala u lijepom broju i samoborski građani bio joj je u subotu 24. veljače, te je pokopana na groblju u Jesenicah Rastuženoj rodbini naše saučestice a pokojnici bila laka zemljica.

Reklamacija pučkih ustaša. Trgovalka i obrtnička komora zagrebačka javlja, da je kr. ug. ministar sa zemaljsku obranu sporazumno sa c. i kr. ministrom rata nared-bom br. 2242/917. ovlastio prvostepene upravne oblasti, da pučkim ustašama, koji su na predodžbenim smotrama sposobnim pronađeni, te su stavljeni u predlog za oprost od službe, mogu dozvoliti, da u građanskom zvanju sačekaju meritorno rješenje molbe, za oprost od vojne službe, ako bi njihov pridolazak bio od znatne štete po javne interese ili narodno gospodarstvo. Ova dozvola traje najdulje šest tjedana, a može se produžiti jedanput najviše za četiri tjedna. Analogna dozvola može se podijeliti i na određeno vrijeme oproštenim reklamantima, koji su stavljeni u predlog za daljni oprost. Nasuprot toga ne može se odgodna dozvola podijeliti osobama, koje se već nalaze u vojnoj službi, te su na nekoliko tjedana iz narodno-gospodarstvenih razloga bile oproštene, odnosno stavljene na dopust. Molbe za odgodu pridolaska namještenika novčanih i osiguravajućih zavoda, poduzeća, koja ne rade za vojnu upravu, te samostalnih trgovaca i zanatlija, imadu se podnijeti trgovač-

Općinstvo se izvrano pozabavilo, smijeha je bilo napretak, pak je svatko sa zadovoljstvom ostavio dvoranu. Da je uspjeh bio osobit svjedoži i ta činjenica, da je drugi dan došlo do „repeize“ i to na „svježim sahtijevanje“, a dvorana je bila i ovaj put — puna!

Još nam je istaći, da je duša čitavog pozorišnog pothvata i akcije bio g. Petrović. On je s velikim marom rukovodio pokuse, brinuo se za pozornicu i njeno uređenje, a u pošlijednji čas preuzeo je još i sam ulogu. Pogriješili bismo, kad ne bismo spomenuli i njegovu gospodju suprug u, koja je preusela mučnu ulogu šaptača i peno pridoni-jela ukusnome uređenju same pozornice.

Čujemo, da samoborski diletanti žele doskora prirediti opet jednu predstavu, i tako ubuduće svakih 14 dana. Poedravijamo ovu zdravu kulturnu namisao, a trud naših diletanata jamačno će naići na zasluženi odziv i simpatije u našem općinstvu. T.

koj i obrtničkoj komori sa daljnje uredovanje.

Novi fijakerski tarif. Za sada se to još ne može kazati da je u Samoboru, jer ga je grad Zagreb uveo, kako čitamo u zagrebačkim novinama. Naša bi bila vruća želja da već jednom naše poglavarstvo učini nešto, da se stane na put tome izvovitom guienju naših fijakera. Ako su naši fijakeri bezobzirni napram nama, mora biti i poglavarstvo napram njima, jer ovako više dalje neida.

Sa našeg trga. Kod nas biva na trgu sve ljepše i mi idemo iz dana u dan sve na gore. Prošavše nedjelje kupovala je poznata preprodavačica T. već rano u jutro na trgu sve, što je samo kupiti mogla. U isto vrijeme dođe na trg gospodja H. i vidje gdje T. stavlja u jednu poučnu bocu sav skorup (vrhnje) što ga je na trgu našla, tako da više nitko nije mogao ništa kupiti. Gdja. H. kaže joj posve uljudno, da neka to kupuje poslije 10 sati, jer sada se mora domaće pučanstvo opskrbiti. Jedva je to gdja. H. izgovorila, navali T. na nju sa riječima „Vrag ti mater š...“ i hoteći ju udariti bocom po glavi. Gdji. H. nije ništa preostalo nego da se pokupi sa trga i prepusti nada-lje da T. kupuje po miloj volji. — Sada pitamo, tko se ima brinuti za rad na trgu? Gdje je policija, gdje tržni potrošari, a gdje poglavarstvo? Zar smo već tako daleko došli, da nećemo baš nigdje naći nikakove zaštite? Ovo se mora najoštrije osuditi i žigosati, jer nismo više sigurni, da se možemo mirno opskrbiti sa ono malo što nam sa na trg nosi. Ova preprodavačica stanuje u Zagrebu, a to znadu i potrošari i policija, a ipak se protiv toga ne poduzimaju nikakove mjere. Mi smo već više puta protiv toga ustali nu uzalud. Odsad bit ćemo oštriji pak se nadamo, da će se u opć. zastupstvu naći tko, koji bi upitao g. načelnika što kani učiniti protiv toga?

Popravak gospodarskih strojeva. Pošto je nabava sastavnih djelova gospodarskih strojeva skopčana velikim poteškoćama, upozoruje trgovačka i obrtnička komora zagrebačka, da se za manjkajuće djelove i popravke svojih strojeva pravodobno pobrinu, dakle mnogo prije košnje ili žetva. Ova mjera opreznosti ukazuje se tim potreb-nijom, što će domaći obrtnici i trgovci kraj vladajuće općene nestašice materijala i radnih sila, a uz to i prometnih teškoća, samo onda biti u stanju izvršavati narudžbe, ako im se blagovremeno podijele.

Društvene vijesti.

„Gospodarsko društvo“ u Samoboru. P. n. gg. članovi „Gospodarskog društva k. z. u Samoboru“ pozivaju se da izvole doći na glavnu skupštinu društvenu, koja će se održavati u nedjelju dne 4. ožujka u 11. sati prije podne u trgovišnoj vijećnici sa sljedećim dnevnim redom: 1) Pozdrav predsjednika. 2) Izveštaj tajnika. 3) Izveštaj blagajnika. 4) Izveštaj revizijsalnog odbora. 5) Izbor upravnog i revizijsalnog odbora. 6) Posebni prijedlozi.

Poslije skupštine držat će naš gospodarski stručnjak g. Pavao Cesar predavanje a na koncu ubirat će se članarina za ovu godinu.

U Samoboru dne 22. veljače 1917.

Predsjednik:
Milan Zjajić.

Tajnik:
Franjo Ledeta.

Obrtničko društvo „Napredak“ u Samoboru Gosp. Mirko Kiečič, ljekarnik u Samoboru pristupio je samoborskom obrtničkom društvu kao član utemeljač.

PROSVJETA.

Diletantsko kazalište. Osokoljeni moralnim i materijalnim uspjehom posljednje dobrotvorne zabave, odlučili su diletanti, da prirede još nekoliko predstava u dobrotvorne svrhe. Tako će drugom polovicom ožujka davati izvrsnu komediju u 4 čina „Svijet“ koja je sa svojim vanredno drhovitim sadržajem naša stalno mjesto u repertoaru naših velikih kazališta. Neposredno poslije premijere „Svijeta“ ponovit će se na sveopći zahtjev burleska „Charleyova terka“ sa možebitnom promjenom u glavnoj ulazi (žene tetke). Za travanj spremaju diletanti uvijek lijepi i rado giedani Okrugičev igrokaz iz slavonskog narodnog života „Šokica“ u kojem će po prvi put nastupiti na pozornicu i uži mješoviti zbor „Jeke“ radi izvajanja pjevačkih zborova, — s kojima je taj igrokaz upravo prekrasno isprepletan.

O predprodaji ulaznica za te predstave javit će se naknadno i pravovremeno.

Jer je ovaj pothvat naših diletanata hvale vrijedan, jer je njihovo nastojanje isključivo kulturna i danas u ratno doba, — obzirom na dobrotvorne svrhe — tako potrebna pojava kojom se u isti čas polaze i novi temelji malo uzdrmano socijalnoj i kulturnoj zajednici Samoboraca, poželjno je, da se oko toga važnog pothvata sakupi i okupi sve, što ima smisla za njegov rasvitak i duševnog shvaćanja za sve boli i nevolje onih na bojnem polju, i onih, koji ostadoše, i za čiji će boljak biti u glavnom i davane ove predstave. — Vodstvo ovog mladog i patriotskog poduzeća nastojat će, da u tim i slijede im predstavama zaposli razmjence diletante iz sviju društvenih slojeva pa kako uopće naši Samoborci s navlastito mladji naraštaj zanosno osjeća i duboko shvađa svrhu toga plemenitog pregnuća, nada je, da će se u to umjetničko kolo uhvatiti sve, što kulturno, inteligentno i domovinski misli i osjeća.

Ustanove poreza tecivarine III. razreda.

(Svršetak.)

Oni pako, kojima je u godinama 1914., 1915., 1916. ili u kojoj od tih godina uslijed rata znatno porasla zarada od korištenosti zanimanja, ne koji su te svoje korištenosti zanimanje zapustili prije, nego što je porez po gore rečenom ispravljen, imaju se od viška zarade, što su ga uslijed rata potužili naknadno oporezovati tecivarinom III. razreda, a taj će porez skupa sa nametima, koji na nj otpadaju, dospjeti u jednoj svoti za 15 dana iza kako bude raspisano pravoosnažnim postalo.

U svrhu, da se porez na temelju ovoga paragrafa, povisi, dužna je fin. javna oblast prije svega dokazati, da je zarada, koja potječe od korištenosti zanimanja, porasla uslijed rata.

Na porez, koji bude na temelju ovog paragrafa ispravljen, odnosno raspisan valja analogno primjenjivati naredjenja alineje druge §-a 8. zak. čl. XXI. od god. 1915.

Ako je u poreznom temelju, koji bude u slučaju ovoga paragrafa pravomožno ustanovljen, sadržana i takova uslijed rata porasla zarada, koja je i na temelju zakona o

porezu na ratne dobitke pravomožno oporezovana, pa ako to na porez obvezana stranaka na prihvatljiv način dokaže, imade se na melbu stranke brisati polovica na temelju ovoga paragrafa raspisane tecivarine, no samo do iznosa poreza na ratne dobitke.

Molbenice za brisanje mogu se do konca godine 1919. ma kada predati kod kr. fin. javne oblasti (poreznoga nadzornika). O molbi odlučuje u prvoj molbi porezno povjerenstvo upravnog odbora, a proti njegovu zaključku ima mjesto postupku pred kr. ug. upravnim sudom.

§ 5. Tecivarina III. razreda, koja pripada od doticija, koje članovi ravnateljstva i nadzornog vijeća dioničarskih društava i zadruga, a tako i odbornici i dnevni povjerenici uživaju u tom svojstvu, imade se raspisati, puštivši s vida naredjenja §-a 1.—4. ovog zakona.

§ 6. Naredjenja §-a 7. zak. čl. XIV. 1915. imaju se analogno primjenjivati kako na tecivarinu III. razreda, raspisanu za godinu 1916., tako i na onu, koja će se na temelju ovog zakona uzdržati, odnosno raspisati, a molbe za sniženje poreza valja uopće predati do konca mjeseca siječnja godine, koja slijedi iza sklopijena mira.

§ 7. Ako će svota tecivarine III. razreda koja je na temelju §-a 1.—4. ovog zakona ostala na snazi, odnosno u prvoj molbi raspisana za godine 1917., 1918. i 1919., premašiti u pojedinim godinama 36,700 000 K, imade se višak tih godina — ne najviše do iznosa viška, za koliko će svota, koja bude u dotičnoj godini ukupno faktično unšla na naslovu tecivarine, premašiti 59,300 000 K, — porazdijeliti medju gradove po klijecu, koji će se odrediti prigodom ustanovljenja narednog državnog proračuna.

§ 8. Ovaj zakon staje na snagu danom proglašenja, a provedba zakona povjerava se ministru financija.

Gospodarstvo.

Kartiranje samoborskog vinogorja — rekonstrukcija novih vinograda.

Val filokserne zaraze koji je išao preko Štajerske, zahvatio je najprije samoborsko vinogorje. Za cigih 5—6 godina bilo je naše vinogradarstvo uništeno, tek ovdje ondje održale se male površine nešće dulje na životu. Kako je vinogradarstvo glavno vrlo privrede i životno pitanje našeg žitjstva to je i uz regeneraciju brzo prionulo te za kratko vrijeme opet obnovilo svoje vinograde. Prvi početak učinio je pok. Dragutin Svarič, načelnik samoborski, isti je već godine 1887. naručio izravno iz Francuske raznih vrsta amer. loze te su i njegovi vinogradi na podlozi američke loze danas u Hrvatskoj najstariji.

Istodobno osnovani su u Samoboru zemaljski američki lozjaši za produkciju loze te podjedno kao demonstrativni objekt u svrhu poduke, što je u velike doprinjelo brzom regeneraciji. Baš uslijed te brze se seme kod nas nego i u Austriji i Ugarskoj počinjalo se dosta pogreška. Slijedilo se u svemu Francuska. No kako ni oni nijesu imali onda jošte dovoljnog iskustva stideli su i sami. Mnogi bijaše pričinjeni po dva i tri puta krčiti vinograde te ih ponovo nasadivati.

Najteže bijaše glede izbora američke loze. Riparija savrge bijaše već krajnja loza i oslilo ju se svagdje kao podloga doma-

đoj lozi. No skoro se opasilo da joj naprija svako tlo. Trebalo je opet vremena dok se istraživanjem uzroka ustanovilo, da je tome krivo preveliki procent vapna u tlu. Analizom tla isazšlo se je, da vinogradi na podlozi riparije gdje goder premađu u tlu 15—20% fiziološki djelujućeg vapna boluju od žutice (chloroze) se što je veći procent vapna to jače izbija bolest chloroze od koje napokon čokače ugine. Isprva ti vinogradi još nekako uspjavaju i rode jer je svježe plodno-neiscrpljeno još i gaolno tlo. Nu čini hranivu u tlu sve više pomestaje žutica izbija sve jače. Traje hiri, gine, u vinogradu nastaje praznina a prived vinograda sve većma padne.

Uslijed ispiranja gerajih slojeva procent se vapna u dubini, gdje žuje crpa hraniva još povisuje, što stanje vinograda još većma pogoršava. Da se ovim pogreškam i šteti što time nastaje preduzetne sušno je svakom vinogradaru, da kod popunjavanja — rekonstrukcije ili regeneracije njegova vinograda temeljito prije ispita kakve vrste tlo, za koju podlogu američke loze je ono prikladno jer ovo je jedan od važnih uvjeta za postići povoljan uspjeh te uvelike upliva na trajnost i plodnost vinogorja.

Mnogo je godina trebale mučnog rada oko raznih pokusa hybridacije i znanstvenog istraživanja o prilagodjivanju tla dok nije konačno uspjelo da se mogne sigurno odrediti prava vrsta podloge amer. loze za pojedino tlo. Pošto se isti pojavi degeneracija i propadanje na mnogo mjestih usljed neprikladnosti američke podloge isazšlo i kod nas pak da se u buduće preduzetno s te strane svakom uspjehu isazšlo je kr. zemaljska vlada prije godina danog. prof. Šandora predstojnika kr. zemaljsk. zavoda za istraživanje tla da provede kartiranje samoborskog vinogorja u čitavom kotaru, što je i učinjeno. Stoga ćemo u sljedećim člancima donijeti točan rezultat pomenatog istraživanja ter podjedno prema tome označiti i koje bi podloge američke loze kao i vrste domaće loze valjalo u buduće birati za pojedine razine.

C. r.

Javna zahvala.

Milostiva gđa. Aleksandrina bez. Alinoch darovala je veteranskom društvu 100 kruna, društvo joj najljepše hvati na daru.

Odbor.

Javna zahvala.

Samoborska štedionica darovala je vojno-veteranskom društvu u Samoboru 25 K, na ovom daru najljepše hvati.

Odbor.

Alaun i Natr. thyosulfat

dok salha traje, dobiva se u ljekarni M. Kiečiča.

Kukuruzne stručke

kupujem kilogram po 12 filtra. — Weisenberger Topička ulica br. 2.

Objava.

Dokazati u svrhu potrebi općinstva sa pedena domaćeg kruha svote subote i srijede peti će kruh što se sabere svaki puta berna 20—30 klijeva.

Umoljava se ul. općinstvo da se gladi toga izvode prijaviti kod podplatnoga.

Stjepan Prčić ml.
polar,
Ramburgova ulica.

Oglas.

Dne 4. ožujka 1917. prodat će se javne dražba po kr. jav. bilježniku dru. Gjuri Horvatu 2 vagona sijena u balama po 60 kila, u ukupnoj težini 14705 kg. u Samoboru u Šmidhenovoj br. 16. od 10-12 sati prije podne te od 2-3 poslije podne, najboljem nudiocu uz gotov novac. Sijeno će se prodavati ili po balama ili cijeli kvantum na jednom prema već stavljenim ponudama.

Pobliže upute mogu se dobiti u odvjetničkim pisarnama dra. Gjura Horvata i dra. Ive Divkovića za vrijeme uredovnih sati.

Odmah za iznajmiti

savim novo uređeni stan u I katu, sastoji se iz dvije sobe, kuhinje i nuzgrednih prostorija u kući Šmidhenova ulica br 5. Obavjest: razizemno lično u odvjetničkoj pisarni Dr. Oreškovića.

Javna zahvala.

Svim prijateljima, znancima i rođacima te sl. građanstvu trga Samobora, koji su dragog nam sina, brata, Šogora i ujaka

Petra Skendrovića

do hladna groba sproveli, odar mu vijencima okitili a nama svoje saučestje izrazili, budi ovima izrečena naša najdublja hvala.

Napose hvala gg. djeverušama i djeverima koji nam milog pokojnika do hladna groba sprovedoše. — Svima još jednom najlepša hvala.

Tugujuća rodbina.

Darujte
za ploču palih samoboraca.

Nalaz bakra u Rudama.

Janko Štengl u Rudama broj 233 kopajući gips na svom zemljištu našao je na rudaču bakra i stakla. Upozoruju se na ovo interesenti, koji bi htjeli ovo zemljište kupiti ili dati rudaču vaditi. — Pokužite kod vlasnika ovoga

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

k, bodačkom rogu'

Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima

F Horvat svratilatar.

Najprikladnije darove za imendane, rođendane itd.

u velikom izboru imade

IVAN HUBALEK

urar i draguljar

SAMOBOR, glavni trg (kraj ljekarne).

Popravci obavljaju se brzo i točno.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Veliko skladište fine svile, fantastične tkanine po najnovijem shemu, engleskih tkanina za košulje, flanela za bluze i kućne haljine te raznih pedetava i berbeada.

Muško i žensko rublje kao i posteljina.

Veliko skladište pamučne i platnene robe, stolnog rublja, garniture za kavu, vesene garniture za krevete i pokrivača od flanela, odeva, zavjеса i tkanina za pokućstvo.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20— šaljemo franko.

6 filira

6 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdraviju neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 6 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.

6 filira

6 filira

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čuture u narodnom slogu.

Wipes figure iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampaši.

Specialno skladište za bakteriolo. i fizikalne potrebitine.

Staklenke za odprava dejetaka u propisnim drvenim kutijama.

